

predstavujeme slovenských vinárov





Vinárstvo z vrábeľského Dušnoku

# VINÁRSTVO TRITICUM

Keď prichádzate z Nitry do Vráb, napravo uvidíte veľkú vinohradnícku osadu. Miestni ju volajú Dušnok, podľa kopca, na ktorom sa nachádza. V poslednej zákrute na pravej strane je kamenný múr, za ktorým sa skrýva vinárstvo, do ktorého vás zavedieme. Založila ho rodina Štefunkovcov. Vybuodovali tu modernú firmu, nadväzujúcu na bohaté vrábeľské vinohradnícke tradície.



*Vinice vo Vinárstve Triticum sú ukázkovo obrozené.*

**V**rábľa so svojou bohatou históriou patria medzi naše najvýznamnejšie vinohradnícke mestá, aj preto existovala Vrábelská vinohradnícka oblasť, hoci dnešné členenie jej vinohradnícke obce zaradilo pod oblasť Nitriansku. Zo všetkých odrôd si miestni vinári najviac považujú hlavne Rizling vlašský, ktorý je tu dnes vysadený na najväčšej výmere. Postupne vysriedal Semillon, ktorý sa tu pred desiatkami rokov tešil najväčšej popularite, no časom sa dostával do zabudnutia a dnes ho vo Vrábľoch nájdete iba veľmi výnimočne.



### **Vinárstvo Triticum**

Triticum je pre vinárstvo trochu netradičný názov, no jeho genéza je jednoduchá. Traja páni, otec František a dvaja synovia Miroslav a Peter Štefunkovci vlastnia poľnohospodársku firmu Triticum s rovnomenným názvom. Tento rodinný podnik obhospodaruje približne 2400 hektárov poľnohospodárskej pôdy. Venujú sa iba rastlinnej výrobe. Najväčší podiel z pestovaných plodín tvorí pšenica, po latinsky Triticum, odtiaľ pochádza aj názov ich firmy a ten sa nakoniec rozhodli dať aj do mena vinárstva.



*Červené vína vyzrievajú vo veľmi kvalitných barikových sudoch značky Doreau*



*V tomto miestnom vinohradníckom domčeku vyrobil Peter Štefunka svoje prvé víno.*



*Peter Štefunko (vľavo) so svojím synovcom a zamestnancom, ktorí pomáhajú pri výrobe vína.*



*Pôvodná pivnica sa prerobila na nepoznanie*



Farmu si budovali postupne, preto boli dlho bez reprezentatívneho sídla. S myšlienkou jeho vybudovania sa pohrávali Štefunkovci už niekoľko rokov, no vždy boli tieto úvahy spojené aj s myšlienkou vlastného vinárstva. Preto sa im vhodná parcela hľadala ťažko. Nakoniec sa im to pred dvoma rokmi podarilo. Kúpili ucelenú dvojhektárovú parcelu na spomínanom Dušnoku. Na nej vysadili aj nový 1,5 hektárový vinohrad. Ten je dnes v takom stave, že by sa mohol použiť ako vzorová vinica do hociktovej vinohradníckej publikácie. To platí aj o zvyšných, o ktoré sa

starajú, sú naozaj ukážkovo obrozené. Na ostatnej časti pozemku vyrástli reprezentatívne priestory pre prijímanie obchodných partnerov a iných hostí. Vinárstvo, ktorého tátorom je hlavne mladší z bratov Peter, vyplňa zvyšok budovy. Pri stavbe museli robiť aj dosť kompromisov, pretože pôvodnú budovu museli zakomponovať do nového projektu. Na pôvodnom mieste je aj pivnica, ale je zväčšená a zmenená na nepoznanie. Vznikol tu nádherný klenbový priestor na vyzrievanie vín.

### Počiatočný impulz

V novej pivnici v kvalitných dubových sudoch vyzrievajú ich červené nádeje, Dunaj a Cabernet Sauvignon z ročníka 2012. Na trh budú uvedené najskôr až budúci rok. Jeden rok zrejú v sude a ten ďalší získavajú konečné finesy vo fľaši. Táto trpezlivosť platí nielen pri červených, ale aj ostatných druhoch vín. Zákazníkom ponúkajú iba také, ktoré sú hotové, a s ktorými je spokojný najmä Peter. Víno sa v rodine Štefunkovcov robilo od nepamäti. Peter si prvé dotyky s vínom vybavuje už ako čerstvý školák. Po dlhé roky



*Moderné dvojetážové nerezové tanky s chladením slúžia hlavne na výrobu bielych vín.*



*Sídlo firmy Triticum, s.r.o.*

## predstavujeme slovenských vinárov



*Predtým a potom*



*To, že ste vo vinárstve, vám pripomínajú aj originálne umývadlá.*



*Výhľad z terasy degustačnej miestnosti je naozaj krásny.*



*Súčastou vinárstva sú aj tri útulne zariadené izby.*

to bolo tak, že najväčší podiel tvorilo cuvée z odrôd, ktoré dopestovali a jediné čisté monoodrodové víno bol iba Rizling vlašský. Takto to fungovalo až dovtedy, kým výrobu vína prebral od svojho otca. Bolo to pred šiestimi rokmi a výrobe odrodových vín sa začal venovať vážnejšie. Postupne sa pomer preklopil a dnes v pivnici nájdete iba jednu bielu kupáž, ostatné sú iba vína odrodové. Inšpiráciou mu boli najmä návštevy vinárstiev z okolitých krajín, najmä Maďarska, Českej republiky, ale aj Slovinska, Talianska či Španielska. Odvšadiaľ si doniesol nejaké impulzy, poskladaním ktorých si zostavil svoju cestu, ktorou sa chce uberať on. V pestovaní a výrobe vína bol v podstate samouk. Základy, samozrejme, pochytil od staršej generácie, no nové postupy sa musel naučiť sám. Spravil si aj skúšky sensorického posudzovateľa vín, aby sa mohol zúčastňovať výstav a dostávať sa čo najviac do kontaktu s vínom. No svojský prístup k viniciam a výrobe vína si po celé tie roky dokázal zachovať.

### Vo vinici tradícia aj moderna

Máloktoré vinárstvo má v ponuke odrody Pálavu a Devín súčasne. Väčšinou si vinár vyberie iba jednu z nich, veď majú rovnakých rodičov a vína z nich sa odlišujú iba v detailoch. A práve v tých je podľa Petra Štefunka neodolateľné čaro. Preto sa rozhodol, že si ich vysadí obe.

Pálava má veľmi dobré renomé v širokej vinárskej verejnosti a Devín zase považuje za najlepšiu bielu muštovú odrodu.

Medzi ďalšie rarity vo vinárstve Triticum patrí určite odroda Semillon, ktorá sa na Slovensku vyskytuje iba výnimočne. Jej rodiškom je krajina galského kohúta a pestuje sa hlavne v oblasti Bordeaux, vrátane oblasti Sauternes. Tu z nej a ďalšej známej odrody Sauvignon blanc robia vychýrené botrytické vína, ktorých cena sa šplhá v niektorých ročníkoch do astronomických výšok. Peter Štefunko nám prezradil, že jedinečnosť tejto odrody, unikátny prejav vín z nej, ale najmä vhodnosť vrábelskej lokality potvrdená historickými dokumentmi boli hlavným dôvodom, prečo sa rozhodol vo svojich vi-

nohradoch Semillon vysadiť. Na Dušnoku, kde majú svoje vinice sa ušľachtilá botrytída vyskytuje síce iba výnimočne a miestni vinohradníci ju považujú skôr za ročníkovú záležitosť, na ktorú treba byť pripravený, no vidina vytvorenia niečoho jedinečného Petra iba utvrdila v tom, že sa rozhodol Semillon do Vrábelskeho vrátiť.

Keď sa dnes spýtate hociktorého z vinohradníkov vo Vrábľoch, či majú vysadený aj Rizling vlašský, väčšina z nich vám dá kladnú odpoveď. Je tu odrodou číslo jeden. Je veľmi flexibilná. Dá sa z nej vyrobiť viacero štýlov vína. To vedeli aj v Triticum, a preto mu vzdali úctu a rozhodli sa, že práve Rizling vlašský budú spracovávať na niekoľko spôsobov. Robia z neho ľahké ovocné víno, ale aj vyššie prívlasky. Ďalšiu šaržu nechávajú vyzrievať na jemných kaloch a poslednú čakal chladný osud vo vinici, kde čakal na potrebné mrazy, aby z neho mohlo byť ľadové víno.

Všetky štyri prevedenia vín sú svojské a jedinečné, presne ako filozofia tohto vinárstva dotiahnutá do absolútnych detailov. S perfekcionizmom sa tu však stretnete na každom kroku a v podstate už po prekročení brány vinárstva. Všetko tu má svoje miesto a zmysel. Potom nečudo, že vychutnávanie ich vín z terasy degustačnej miestnosti s výhľadom na ukázkové vinice a krásny oddychový areál je vskutku príjemný relaxačný zážitok.

